



## ORTAK SONUÇ BİLDİRİSİ

### Çocukların Dijital Ortamlarda Korunması:

#### Uluslararası Politika ve Uygulama Paylaşımı

Ankara, Türkiye

21 – 22 Nisan 2026

- ▶ Bakanlar, heyet başkanları ve hükümetlerin, uluslararası kuruluşların, özel sektörün, akademi çevrelerinin, sivil toplumun ve çocukların temsilcileri, 21-22 Nisan 2026 tarihlerinde Ankara'da, *Çocukların Dijital Ortamlarda Korunması: Uluslararası Politika ve Uygulama Paylaşımı* kapsamında bir araya gelmiştir. Türkiye Cumhuriyeti Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin Çocuklara Yönelik Şiddet Özel Temsilcisi ve UNICEF Türkiye'nin ev sahipliğinde düzenlenen bu üst düzey yuvarlak masa toplantısı, sektörler, ülkeler ve bölgeler arasında çok paydaşlı iş birliğini ilerletmek açısından kritik bir fırsat oluşturmuştur.
- ▶ Dijital ortam ve teknolojiler, öğrenme, katılım ve gelişim açısından daha önce görülmemiş fırsatlar sunmaktadır. Aynı zamanda dijital ortam, çocukları yıkıcı ve uzun süreli sonuçları olan çeşitli şiddet ve zarar biçimlerine maruz bırakmaktadır. Bunlar arasında; çevrim içi cinsel sömürü ve istismar; şiddet içerikli ve cinsel içeriklere maruz kalma; siber zorbalık; intihar ve kendine zarar vermenin teşvik edilmesi; radikalleşme ve nefret söylemi; sahte haberler; insan ticareti ve kaçakçılık; suç örgütlerine, silahlı gruplara veya şiddet yanlısı aşırılıkçı gruplara devşirilme; mahremiyet ihlalleri; dolandırıcılık ve kimlik hırsızlığı yer almaktadır.
- ▶ Çocukların çevrim içi ortamda karşı karşıya olduğu tehditler hem ölçek hem de karmaşıklık bakımından artmaktadır; ancak sorunun gerçek boyutu hâlâ tam olarak bilinmemektedir. Özellikle yapay zekâ alanında yaşanan hızlı ilerleme, çocuklara yönelik çevrim içi zararları yeniden şekillendirmektedir.
- ▶ Küresel düzeyde çocuklar, birden fazla platforma yayılan ve çevrim içi ve çevrim dışı alanlar arasında geçiş gösterebilen, birbirleriyle bağlantılı şiddet biçimlerine maruz kalabilmektedir. Ayrıca çocuklara karşı işlenen çevrim içi suçların büyük çoğunluğu bildirilmemekte, mağdurlar ve şiddete maruz kalanlar ise tespit edilememekte, ihtiyaç duydukları desteğe ulaşamamaktadırlar.
- ▶ **Çocukları ve gençleri, verilecek yanıtın merkezine yerleştirmek gerekmektedir.** Bu yuvarlak masa toplantısı kapsamında, çocuk ve genç temsilcilerin sunduğu güçlü katkı dikkate alındığında, çocuklar ve gençlerin dijital yaşamlarını etkileyen kararlara anlamlı biçimde dâhil edilmesi gerektiği açıkça görülmektedir.
- ▶ Bu çok boyutlu alanı ele almak için küresel, bölgesel ve ulusal düzeylerde pek çok adım

atılmış; yasal ve yargısal adımlar atılmış, çocukların dijital deneyimlerini şekillendirmede kritik rol oynayan dijital hizmet sağlayıcıların ve suç faillerinin hesap verebilirliği güçlendirmiştir. Ancak bugüne kadarki çabalar, ihtiyaç duyulan sonuçları ortaya koyamamıştır. Atılan adımlar, dijital ortamdaki hızlı değişimlerin ve çocukların bu ortama erişimindeki dönüşümün gerisinde kalmaktadır.

- ▶ Çocukları dijital dünyada korumak için yaş sınırını bir araç olarak kullanmayı dünyanın çeşitli ülkeleri değerlendirmektedir. Bununla birlikte bu çabalar, zararlı tasarım özelliklerini ele almayı da içeren, çocukların gelişimini, güvenliğini ve esenliğini önceleyen, kapsamlı ve hak temelli bir önlemler paketiyle tamamlanmalıdır.
- ▶ Çocukların dijital ortamdaki haklarının korunmasını güçlendirecek somut ve uygulanabilir adımların acilen ortaya konulması gerekmektedir. Bu bağlamda, mevzuat, politika ve uygulama arasında köprü kuran, etkin eş güdüme dayalı ve çocuk merkezli yaklaşımların güvence altına alınması hayati önem taşımaktadır.
- ▶ Bu amaçla, her devletin, özel sektör ve teknoloji şirketlerinin, meslek uzmanlarının, sivil toplumun, toplulukların, ailelerin, bakım verenlerin, çocukların ve gençlerin bizzat kendilerinin birlikte hareket etmesi ve şu alanlarda çalışma, çaba, iş birliği ve eş güdümün sürdürülmesi gerekmektedir:
  - **Çocuklara yönelik tüm çevrim içi şiddet, istismar, sömürü ve suç biçimlerini** ele alan, dijital hizmet sağlayıcıların platform ve hizmetlerini çocuklar için güvenli hâle getirmelerine uygun önlemleri de içeren, daha güçlü hak temelli yasal çerçeveler.
  - **Dijital hizmet sağlayıcıların, çocukların güvenliğinin ve mahremiyetinin tasarım ve varsayılan ayarlar yoluyla gözetilmesini sağlamak üzere güçlü ve önlemler uygulamasını zorunlu kılmayı da içeren, etkili sektör yönetişimi.** Buna ek olarak, teknoloji şirketleri çocukların dijital ortamdaki güvenliğini artırabilecek dijital araçlar geliştirmeye ve paylaşmaya teşvik edilmelidir.
  - **Aileleri, okulları ve çocuk koruma hizmetlerini destekleyecek entegre çocuk koruma sistemlerinin güçlendirilmesi;** çevrim içi şiddet mağduru çocukların ve şiddete ve zararlı içeriklere maruz kalanların entegre, çocuk dostu destek hizmetlerine, şikâyet ve bildirim mekanizmalarına ve adalete hızlı ve etkili şekilde erişiminin sağlanması.
  - Çocukların çevrim içi güvenlik becerilerini güçlendiren, eleştirel düşünmeyi ve sorumlu dijital katılımı teşvik eden, aynı zamanda ebeveynlerin, bakım verenlerin, eğitimcilerin ve diğer meslek uzmanlarının kapasitesini geliştiren, **genişletilmiş dijital okuryazarlık ve farkındalık artırma çalışmaları.**
  - **Çocukların çözümün bir parçası olarak dâhil edilmesi;** güvenli, kapsayıcı ve çocukların gelişen kapasitelerine saygılı katılım yolları sunularak, dijital yaşamlarını etkileyen kararlara anlamlı katılımlarının sağlanması.
  - Özellikle kolluk kuvvetleri, adalet sektörleri ve mağdur desteği bağlamında, bilgi paylaşımını, akranlar arası etkileşim ve eğitimi de içeren **uluslararası iş birliği.**
- ▶ Çocukların dijital ortamlarda karşı karşıya kaldığı riskler gerçektir; ancak değişim yönündeki ivme de gerçektir. Bu yuvarlak masa toplantısı, tepkisel önlemlerden önleyici, hak temelli eyleme kararlılıkla geçilmesi ve dijital ortamın her çocuk için güvenli ve yararlı hâle getirilmesi yönünde ivme yaratma yolunda çok taraflı önemli bir adımdır.